

בס"ד ו' אדר ה'תשע"ז
הדלקת נרות - 17:21
צאת השבת - 18:13
רבנו תם - 18:52
שעון חורף - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שבע עשרה - עלון מס' 856
@ יום ראשון בערב מתחילים "ברכת הלבנה"
@ ביום ראשון ז' אדר לידת ופטירת משה רבנו ע"ה.
@ ביום חמישי יא' אדר "תענית אסתר" (מוקדם)
(סיום הצום בשעה 18:09)

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות

לחזקת העלון נותנים השנה את "זכר למחצית השקל" לארגון "אברהם יגל"

פרשת תרומה

מפטירין: "וה' נתן"
(מלכים א' ה')

מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפטרה

מעייני הפרשה:
➔ ה' מצווה מבני ישראל לקחת תרומות לצרכי בנין המשכן.
➔ הוראות לעשיית הארון הכפורת והכרובים.
➔ הוראות על עשיית השלחן וכליו.
➔ הוראות על עשיית המנורה וכליה.
➔ הוראות על עשיית עשר יריעות המשכן, ואחת עשרה לאוהל על המשכן.
➔ עשיית ארבעים ושמונה קרשים וחיבורם מלמטה ע"י אדנים ומלמעלה ע"י הטבעות.
➔ תפירת הפרוכת והמסך לפתח האוהל.
"ויקחו כל תרומה" (כ"ה א)

פתח בלשון נסתר **ויקחו**, ומסיים בלשון נוכח **תקחו**. ושמעתי בשם הגר"א שכך הוא פירושו: "ויקחו לי תרומה" מפרש ממי תקחו? מאת כל איש אשר ידבנו לבו ויאמר: תקחו את תרומתי ממנו תקחו התרומה.
"בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו"
טעם האיסור שלא יסורו הבדים, כתב הרמב"ן שזה מחמת רוב קדושת הארון, שלא יטלטלו את הבדים שלא לצורך, ויש אומרים, שהארון מרמז על לומדי התורה, והבדים מרמז על מחזיקי התורה, וזה הכוונה "לא יסורו ממנו", שצריכים להמשיך בהחזקת התורה ללא הפסק.

"והיו הכרובים... סוככים בכנפיהם"
לכרובים היתה דמות של תינוקות, שזה מרמז לתינוקות של בית רבן שלומדים תורה. הפירוש "סוככים בכנפיהם", שהם מגינים בתורתם על כל ישראל ועל כל העולם. שנאמר: "אין העולם מתקיים אלא בזכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן".
"וארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים הקרשים"
"אדנים" הם מלשון אדון, אבל בכל זאת היו מונחים למטה תחת הקרשים. ללמדנו, שמי שמשים עצמו למטה, ואינו מתגאה על אחרים, סופו שיהיה אדון.
"ועשית מנורה"

האדם כמנורה, מוכן להאיר על ידי תורה ומעשים טובים. גובה המנורה 18 טפחים, כמידת אדם בינוני. עליו לדאוג שיהיה יקר וחשוב כזהב, ושיהיה טהור מכל סיג של עוון וחטא. התנאי להחשבת האדם כמנורה טהורה הוא קבלת ייסורים ומירוק כל בדיל בלתי טהור.

"ועשית לו מסגרת"
אצל השולחן כתוב: ועשית לו מסגרת, זה בא לרמז לשלחנו של אדם בשעת סעודתו שצריך שיעשה לו מסגרת סביב, שלא ימלא את כל תאוותיו. (כלי יקר)
"והיו הכרובים... סוככים בכנפיהם"
כתוב בפרשת בראשית "כרובים" אומר רש"י שזה מלאכי חבלה, ואצל הארון הכרובים הם רמז לתשב"ר, כי הילד אם הוא בחוץ זה מלאכי חבלה ואם הוא בתוך המשכן הוא קדוש וזה תשב"ר.
"ועשו ארון עצי שטים" (כ"ה י')
שואל המדרש: "מפני מה בכל הכלים כתוב: 'ועשית' (בלשון יחיד) ובארון כתוב: 'ועשו' (בלשון רבים)? ומתוך: "אמר לו הקב"ה: יבואו הכל ויעסקו בארון, כדי שיזכו כולם לתורה" (שמות רבה ל"ד, ג'). בל ייווצרו מעמדות, עדות ושכבות מיוחסות יותר ומיוחסות פחות. כשמדובר בתורה במהותו הפנימית של עם ישראל, התורה מעניקה לעם את אופיו ואת מעמדו הרוחני. כתוצאה מכך, היא פתוחה בפני כל בן ישראל, יד כל אדם חייבת להיות שווה.

"פניהם איש אל אחיו" (כ"ח, כ')
ואילו בספר דברי הימים הם מתוארים באופן ש"פניהם לבית" (דברי הימים ב', ג', י"ג). ההסבר לכך הוא, שכן בדרך נס היו הכרובים משנים את צורתם, בהתאם למצבם הרוחני של ישראל. כאשר עשו ישראל את רצון ה', היו פני הכרובים איש אל אחיו, לאות אהבה, חיבה ורעות. לעומת זאת, כאשר ישראל לא עמדו בגובה הרוחני הנדרש מהם, ולא עשו את רצונם של מקום, מיד היה לכך ביטוי בכיוון פני הכרובים. הם לא הביטו זה אל זה, ופניהם מוסבות היו אל הבית.

פינת הניבים והפתגמים
בנוי לתלפיות = מתנוסס ברב הדרו.
תלפיות = מקום מרפזי כמו מגדל הפנוי בלפופים.
דוגמה: על מצחו של הכהן תלוי הציצית שהוא פנוי לתלפיות.
מקור: כמגדל דוד צנאך בנוי לתלפיות [שיר השירים ד ד].
(ניבונכו)

הסינו מכשל מדד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

בניד בשחילי זחיס - חינוך

מאבקים בין בני זוג

מעבר להשפעתם ההרסנית של מאבקים בין בני זוג, יש למאבקים אלו גם השפעה הרסנית על עיצוב אישיותו של הילד. מריבות והתנגשויות תכופות בבית ישתקפו באישיותו של הילד ויביאו אותו לא פעם להתנהגות בלתי תקינה ובלתי חברתית, ואף ליצירת רגשות נקמה, פחד ועצבנות. לעומת זאת, אווירה חמימה ונוחה בין ההורים והתייחסות מתוך כבוד הדדי יסייעו להתפתחות רגשית טובה ובריאה של הילד. בית שתפקוד ההורים בו נכון ומובל בהגיון, יוצר תחושת ביטחון ויציבות אצל הילד. הוא רוכש ביטחון עצמי במעשיו ובהתנהגותו הנכונה. נוסף לכך, יחס הכבוד של הילדים להוריהם מושפע רבות מהיחס שבין ההורים לבין עצמם. ילד השומע דיבורים זולים או ביטויים של זלזול בין הוריו, עלול אף הוא להתבטא ברוח דומה. ואם הילד יחזה בריב בין הוריו, ואפילו בדברים פעוטי ערך, בודאי תהיה התוצאה הרסנית. על אחת כמה וכמה אם יהיה עד לריב רציני יותר.

האם אתה "חכם לב"?

"וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו את כל אשר ציווה ה'..." שואל הרב לייב חסמן זצ"ל: מהו חכם לב? הרי ידוע לנו החכמה נמצאת במוח, ומדוע משייכת התורה את החכמה ללב? והוא מתרץ במתק שפתיו: "חכם מוח" זהו אחד שקנה חכמה - ניתן לומר עליו שהוא חכם אך אין קשר בין חכמתו למעשיו. דוגמת חמור נושא ספרים... "חכם לב" החכמה מונחת אצלו לא רק בראש אלא גם בלב. היא באה לידי ביטוי במעשים שלו, חכמתו ניכרת. דוגמא אמיתית לחכם לב ניתן היה לראות אצל רב ירוחם ממיר זצ"ל: מסופר שפעם עלה לרכבת ותוך כדי הכניסה לקרון עם כל הדוחק והצפיפות, הבחין שנשמטה הכפפה מידו. במבט חטוף רגע לפני שהדלתות נסגרו הוא הספיק לראות אותה על הרציף כשהיא נתונה למרמס העוברים ושבים. הדלתות נסגרו ובהחלטה של השנייה האחרונה הוא זרק את הכפפה שנותרה לו החוצה - אל הרציף. הדלתות נסגרו והרכבת החלה בנסיעתה כשבבת חיוך על פניו של הרב אחד התלמידים שצפה במתרחש, אור אומץ, ניגש אל הרב ושאלו: "מדוע הרב זרק את הכפפה השנייה לא די שאחת הלכה לאיבוד?" השיב הרב: אני כבר לא יוכל להשתמש באחת, לפחות זה שימצא את שתייהן - יהנה מן...

כל הישועות והברכות
לישועה ודליה נסימי הי"ו
שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.
זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל
תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם
שיתברכו בכל מילי דמיטב
ויתגשמו משאלותם לטובה
באושר ובפרנסה טובה.
שירונו נחת מכל יוצאי חלציהם
ולרפואת דליה בת גורגיה
ולחבדל לעניי **ימיהו** בן יהודה ז"ל

שיעור התורה הגדול בתבל
מקום מיוחד לנשים
ארגון "אברהם יגל"
משדר בלויין **כל מוצאי שבת**
את שיעורו של **הראשון לציון**
הרה"ג **יחזק יוסף** שליט"א
בבית הכנסת "אוהל מועד"
בשעה 20:30 השיעור יוקרן
על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים
סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

קול מן הקולות
מזל טוב ואיחולים לבניי
למאיר וציפורה דדון הי"ו
ליוסי ודבורה שדה הי"ו
לנישואי **איראל** עם חלי
יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
להמשיך את מסורת הבית המפואר.
ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

לכל ציבור קוראניו היקר!
באחד באדר משמיעין על השקלים
השנה כולנו מתארגנים לתת
זכר **למחצית הפקד**
לחיוזק העלון "אברהם יגל"
המזכה את הרבים
בפעילויות הרבות למען הציבור.
התקשרו ונגיע עד אליכם:
08-7743834 , 054-9437333

לע"י הצדיק והצנוע
אברהם (ריטו) **כלפון**
בן גמילה ואברהם ז"ל
יא' אדר פקידת שנתו
שימליץ טוב בעד משפחתו

קול מן הקולות
מזל טוב ואיחולים לבניי
ליאיר ויפעת **בצלאל** הי"ו
אפרים ויוכבד **מהפז** הי"ו
לנישואי **יהונתן** עם **בהאל** איילה
יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
להמשיך את מסורת הבית המפואר.
ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

רפואה שלימה והחלמה מהירה :		לעילוי נשמה :	
שלמה לארי בן מרים הי"ו	אברהם-יגל בן רעות הי"ו	רבקה ישראל בת ברוך ז"ל	אמיל גרינברג בן דינה ז"ל
משה נאמן בן מרים הי"ו	ניסים דודי בן שרה הי"ו	אמיל גמזו בן שרה ז"ל	משה גמזו בן שרה ז"ל
אברהם נאמן בן מרים הי"ו	שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת	רוזה אייל בת שרה ז"ל	אסתר אמיתי בת נרגיס ז"ל
מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו	רבקה בת שרה מנב"ת	אסתר מוסאי בת סרוור ז"ל	מרים ועלני בת גולשן ז"ל
ישראל פריי רפאל בן מרים הי"ו	חנה דודי בת שרה מנב"ת	יוסף כרמי בן רחל ז"ל	רינה עדיקה בת חסונה ז"ל
נחוראי-חנניה בן דינה ומיכאל הי"ו	סיגלית סמדר בת דינה מנב"ת	אילנה גולברג בת טורן ז"ל	רבקה אביבה בת יקוט ז"ל
באבאי באבאי בן מורורי הי"ו	נעימה שלומזדה בת מרים מנב"ת	אסתר ממון בת פרחת ז"ל	מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו
יצחק נאמן בן שרה הי"ו	דליה נסימי בת גורגיה מנב"ת	בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל	

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל" 054-7743834

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות תענית אסתר

א. בימי מרדכי ואסתר נקהלו היהודים ביי"ג אדר לעמוד על נפשם מפני אויביהם ושונאיהם, והיו צריכים וזקוקים לרחמים לבל יוכלו אויביהם לשלוט בהם, ועמדו בתפלה ובתחנונים וישבו בתענית באותו יום, כשם שמשא רבנו ביום שנלחם עם עמלק עמד בתענית ובתפלה, וגבר ישראל. [כמבואר במכילתא ס"פ בשלח]. והשי"ת אלקי אבותינו שמע תחנונם וקיבל תשובתם ותעניתם ברצון, וביום אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם, ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם, והרגו היהודים בשונאיהם שבעים וחמשה אלף איש, מלבד מה שהרגו בשונאיהם בשושן הבירה, ולא נפקד מאתנו איש, כי לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות. ולכן נהגו בכל תפוצות ישראל להתענות ביום זה בכל שנה ושנה זכר לנס שנעשה להם. וצום זה נקרא "תענית אסתר". (ילקו"י מועדים רעז. חזו"ע, פורים עמ' לז.).

ב. יום י"ד וט"ו באדר אסורים בהספד ותענית, בכל מקום, בין לבני הכרכים העושים פורים ביום ט"ו לבד, בין לבני עיירות העושים פורים י"ד בלבד.

ג. אם חל י"ג באדר ביום שבת מקדימים להתענות ביום חמישי בשבת, שהוא יום י"א באדר. [ילקוט יוסף מועדים עמ' רעז. חזון עובדיה על פורים עמוד לז].

ד. מעוברות ומניקות פטורות מלהתענות בתענית אסתר. ומעוברת שאמרו היינו כשהוכר עוברת, שהוא משלשה חודשים ומעלה. ומכל מקום אם סובלת מהקאות ומיחושים או חולשה רבה מותר לה לאכול גם בטרם מלאה לה שלשה חודשים להריונה, ובפרט לאחר ארבעים יום ליצירת הולד. ומינקת שאמרו אפילו אם פסקה להניק את בנה, כל שהיא תוך כ"ד חודש ללידתה ומרגישה חולשה יתרה, הרי היא פטורה מלהתענות. וראה בילקו"י מועדים, עמ' רעז.

מי שהוא חלוש בטבעו יותר משאר בני אדם, נחשב כחולה שמותר לאכול וא"צ להתענות.

ה. כשחל י"ג אדר בשבת והקדימו ליום התענית ליום חמישי, אם טעו ואכלו ביום ה', טוב שיתענו ביום שישי. [שו"ת שבות יעקב ח"ג (סי' נ). שו"ת מי באר (סי' סג). ובמדרש תנחומא (פר' בראשית אות ג) איתא, ואם חל י"ד באדר להיות ביום ראשון בשבת, אסור להתענות אף בער"ש, אלא מקדימים ומתענים בחמישי בשבת, שהוא י"א באדר, שעיקר תענית בסליחות ותחנונים, וכבוד השבת עדיף יותר מאלף תעניות, דכבוד שבת דאורייתא, ותענית דרבנן. (שו"ת יביע אומר ח"ג (חאו"ח סי' ג) אות ו). ילקו"י מועדים עמוד רפ, ובחזון עובדיה פורים עמוד מב].

ו. חתן בתוך שבעת ימי המשתה שלו, לא יתענה בצום תענית אסתר. (יביע אומר ח"ה, יחזק דעת ח"ב)

ז. שלשה בעלי ברית, שהם אבי הבן, הסנדק, והמוהל, ביום המילה, פטורים מלהתענות תענית אסתר, אפילו כשחל בזמנו, ואינם רשאים להחמיר על עצמם ולהתענות, שיום טוב שלשה הוא וא"צ להשלים התענית ביום אחר. (ילקו"י מועדים עמ' רפ. שו"ת יביע אומר ח"א סימן לד. יחזק דעת ח"ב סי' עח)

ח. יש אומרים שאם אין "עשרה" מתענים בבית הכנסת, אין להוציא ספר תורה לקרות בפרשת ויחל, והשליח צבור לא יאמר "ענו בחזרה, ברכה בפני עצמה, אלא בשומע תפלה, ויש חולקים, והעיקר להלכה שדי בששה מתענים, שהם רוב מנין, שמוציאים ספר תורה וקורין בו בברכות קריאת ויחל, והשליח צבור אומר ענו בחזרה ברכה בפני עצמה. [ילקו"י מועדים (עמ' רפא).]

ט. כשקוראים בתורה במנחה בתענית אסתר, אין להעלות לתורה אלא מי שצם. ואם הלוי שנמצא בבית הכנסת לא צם, בין אם יצא החוצה בשעת הקריאה, ובין אם נמצא בתוך בית הכנסת, אין להעלותו לתורה, ויש לקרוא לכהן המתענה במקום לוי. [שו"ת יביע אומר ח"ט חאו"ח סי' ג אות ג. חזון עובדיה פורים עמוד מה].

הידעת? סיפור מההפטרה

הפטרת תרומה: מלכים א' ה' פסוק כו'

אחת מהמצוות הראשונות שנצטוו בני ישראל בכניסתם לארץ ישראל היה לבנות את בית המקדש ועד שלא כבשו את הארץ לא יכלו לבנות אותו. גם דוד המלך חפץ היה לבנות את בית המקדש, ומאחר שרוב שנותיו היה במלחמות עם שונאי ישראל לא ניתן לו הרשות לבנותו. כעת בימי שלמה המלך כשעם ישראל יושבים בשקט ובשלום על אדמתם איש תחת גפנו ותחת תאנתו הגיע הזמן לבנות את בית המקדש. בפרשתנו ה' מצווה את משה "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (ובתוכו לא נאמר). ובהפטרה כתוב "ושכנתי בתוך בני ישראל". ומהפסוקים מובן שהקב"ה שוכן בתוך בני ישראל ולא במשכן/בית מקדש. בגמרא מנחות פ"י ע"ב מבואר "לא לאכילה אני צריך ולא לאורה אני צריך", כבודו מלא עולם. הנושא המשותף בין הפרשה להפטרה הוא בנית המשכן/המקדש. ישנם כמה הבדלים בין המשכן לבית המקדש וברור שהצד השווה הוא לבנות את בית ה'. **הבדל א.** שהמשכן היה זמני ונועד לפירוק והרכבה במדבר, ובית המקדש היה קבוע וגם מפואר יותר. **הבדל ב.** את המשכן בנו בני ישראל והמנצח על המלאכה הוא בצלאל בין אורי אשר רוח ה' הייתה עליו, ואילו את המקדש בנו עובדים זרים, והאומן שמנצח על המלאכה גם עובד זר ככתוב "וישלח המלך שלמה ויקח את חירם מצור... ואביו איש צורי" (פרק ז' יג-יד) שהיה גר בצור (מלבי"ם). ובפרק ה' כט' "ויהי לשלמה שבעים אלף נושא סבל ושמונים אלף חוצב בהר" רש"י מפרש וכולם גרים שנתגירו מחמת גדולת שלמה ושלחננו (עושרו), שנתגירו מטעמים גשמיים בלבד ולא כהלכה. **הבדל ג.** במשכן גם הנשים עסקו במלאכה ככתוב "וכל הנשים אשר נשא לבן אותה בחכמה" עושים במלאכה, ואילו במקדש שלמה רק הגברים בנו את המקדש. **הבדל ד.** במשכן העם תרמו ונידבו הן בזהב בכסף ובנחושת וגם בעבודת כפיים מעל המשוער, ככתוב "מרבית העם להביא מדי העבודה למלאכה אשר צוה ה' לעשות אותה" ואילו במקדש "ויעל המלך שלמה מס מכל ישראל" אין זכר לנדבה והכול במסחר תמורת תשלום וכפיה. ואת זה לומדים שכתוב "ויעל מס על בני ישראל". סיכום: למרות שבית המקדש היה יותר מלכותי, ויותר מפואר, ויצבי. יש עדיפות למשכן שנטמן לעתיד לבוא, מפני שאת המשכן בנו מכל הלב וברצון עז הכשרים שבעם ישראל(תנא דבי אליהו). ובתפילה מכל הלב שיבנה בית המקדש בקרוב ממש וישרה ה' שכנינו עלנו אמן ואמן. (בברכת השם ג.פ.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

ההנצחה - ההחמצה

מוטק'ה שמשוני (זכרנו לברכה), הוא מאותם טיפוסים שקטים שבקושי מרגישים שהם קיימים. טיפוסים כאלה יכולים לגור מולכם דלת מול דלת 40 שנה, מבלי שתדעו כלל על קיומם, עד למפגש עם מודעת האבל "המבשרת" לכם שהזקן ההוא ממול, כבר לא גר כאן יותר.

בוקר סתווי נפטר לו מוטק'ה ובער'ל ושימון הקברנים לקחו את גופתו במכונית השחורה של החברה קדישא, לתת דין וחשבון על מפעלו בעולם הזה. מפחיד...

איפה המניין? מי אומר קדיש? איפה זרע קודשו של המנוח? מי יספיד? מי יגיד מילה טובה? ניט. חוץ מבערל ושימון ועוד שלושה גבאי בתי- כנסת מן השכונה לא היה מי שיצמד אחרי המנוח.

ובכן למוטק'ה שמשוני יש דווקא הסטוריה ציונית. כצעיר בן 17 הוא נסחף אל תנועת הנוער העובד, בגרמניה ההיא שוחרת הדם, ונטש את הישיבה המעטירה לטובת "המצוה היחידה" ישוב ארץ ישראל.

הוריו בכו, אבל הוא כבר הרחיק נדוד. היטלר ימח שמו היה עדיין בחיתולי נפשעותו, מוטק'ה כבר נחת סמוך למל חיפה על גבי אוניה מקרטעת. הוא נכנס להווי של קיבוץ צפוני "מבואות הגליל". כמה שנים אח"כ המטורף הנאצי רצח את הוריו, אחיותיו ודודיו, וחוף מזכרונות וכמה תמונות, מוטק'ה נשאר בודד בעולם. הוא התגייס לפלמ"ח, נלחם, נפצע, הבריא ושוב שעט על הגיף כלוחם קרבי. אח"כ כמו רובם הוא נשאב אל העבודה ועבד שנים רבות ככביר ב"סולל בונה". עם יציאתו לפנסיה אחרי כ 35 שנות עמל הוא החל לרחרח נדל"ן, והחוששים שלו היו לא רעים בכלל. מחצית מכספי הפיצויים (סכום עתק) שלו הוא השקיע ברכישת דונם וחצי אדמה סמוך לביתו הקטן בשכונת "הר פרחים", וכן רכש עוד בית נוסף בקצה רחוב הסביון בו התגורר.

כאן המקום להזכיר שמוטק'ה שמשוני מעולם, אבל מעולם!!! לא התחתן. ואם נחקור, היינו מגלים שהאיש היה פשוט נהנתן וקמצן, שלא היה מסוגל לחיות עם שותפים לכסף ולנכסים הנצברים. הוא חי לעת זקנותו גלמוד עם קירות, עם עבר ציוני דשן. הוא בנה בת"א, בבאר שבע, הוא חתך סרטים של בתי ספר ובתי חולים, והיו לו הרבה תמונות עם ראשי ממשלה ושרים, ומשם חזר למאורת ביתו. זאב בודד עם הספרים, העתונים ועם ציפה לא נעימה למלאך ההוא... מה שמו?

לפני מספר שנים התעורר בו אותו ניצוץ יהודי. פתאום ללא אזהרה מוקדמת עלו וריצדו לנגד עיניו תמונות אביו וסבו הלומדים גמרא בריתחא דאורייתא. לפתע ריצדה לנגד עיניו דמות דיוקנו של רבו שמריהו אנגלנדר המהנדס הדגול של הת"ת ועוד דמויות עטויות הוד מנעוריו.

הוא התיישב על ספסל בגן הציבורי והחלטה עצומה נרקמה בלבו "אני לא אמות כך. אמנם אין לי שאר בשר אחד לרפואה להוריש את ההון הרב שברשותי, אבל כיהודי מאמין משחר נעורי לא אוכל לעלות מעלה לגנוי מרומים מבלי שאנציח עצמי כאן, ואזכה לקורטוב של שכר לעולם הבא". מוטק'ה החליט לעקור את מידת הקמצנות. "אתרום את ביתי לארגון צדקה ואת דונם האדמה להקמת בית כנסת גדול או ישיבה, ואת החסכוניות הרבים אעביר לידי גבאים נאמנים שיאכילו יתומים ואלמנות". הוא הכיר את שלושת הגבאים ר' יחזקאל ארציאלי המנהיג ביד רמה את קהילת "שבי ציון". הגבאי השני ר' פייביש מורוביץ חסיד מודזיץ' מקהילת ביהכ"ס "שירת היס" בצפון, ואחרון חביב ר' יענק'לה רודרמן הגבאי המסור של מניין בעלי הבתים בלב השכונה. למחרת בבוקר המתין על המדרכה לגבאים המסורים. הראשון שהגיע היה הגבאי הנודע ארציאלי. מוטק'ה ניגש אליו. הרב ארציאלי הושיט ידו

בחביבות. "בוקר טוב יהודי מה שם כבודו?" מה לעשות אדון שמשוני מידענו לא היה מבאי בית הכנסת, ולכן שמו היה אלמוני לגבאים. אחרי שתי דקות של מלות נימוסין הודיע ר' מוטק'ה שמשוני לגבאי ארציאלי שהוא יודע שסופו קרב, וברצונו להנציח את עצמו, תוך שהוא מפרט בפניו את מצבורי נכסיו וחשכוניותיו. אוזניו של ארציאלי הזדקרו. "ברוך הבא, אשריך ר' יהודי, אנציח אותך בשמחה. רוצה להקים ישיבה? בית כנסת? זו זכות גדולה בשבילי, ובוודאי זכות נחצית בשבילך". שמשוני שמח, הגבאי ארציאלי עוד יותר. "סוף סוף דג שמן כזה לא פוגשים כל בוקר, עם כזו נכונות לתרום, ואם זה לא נס, נס מהו?"

הנאות חזר גם באותם מפגשים של מוטק'ה עם הגבאי החסיד מורוביץ והגבאי החביב רודרמן. גם הללו זרחו מן העובדה שדג כה דשן הונח בצלחתם.

וכך הלכו להם שלושת הגבאים עם תקוות ענק לעשייה רוחנית חובקת עולם עם שלל תורה וחסד. כמה נחת...

כולם כמובן החליפו מספרי טלפון עם הזקן החביב שנקלע בדרכם, והמתינו בקוצר רוח להתפתחות מרגשת.

מוטק'ה שמשוני שיחזר בדמיונו את מפגשי הבוקר, והחליט שהגבאים הללו סימפטיים מאד וכדאי לחלק את העוגה בין שלושתם. נזכיר כאן כי נהרות של פירגון לא בדיק סבבו בין הקהילות הקדושות וכי מלבד "שלוש שלום" לא שררה אהבה ואחוה בקרב גבאינו שלעיל.

למחרת בערב כשרי ארציאלי היה על הקו, ספר לו שמשוני קשישא שהוא החליט לחלק נכסיו וממונו עם "הגבאי ההוא והגבאי ההוא" אחד יקים ישיבה והשני בית כנסת והוא ארציאלי יפור צדקה..."

הדברים לא כ"כ נעמו לאוזניו ארציאלי "למה לך אדון שמשוני לפזר ממונך, אני מבטיח לך שהקהילה שלנו תקיים את רצונך לעילא ולעילא. האלמנות והיתומים יחייכו. סמוך עלי. מילה של ארציאלי זו מילה".

גם הגבאים מורוביץ ורודרמן השמיעו שעה אח"כ כל אחד בדיוק את אותו נאום לשמשוני "סמוך עלי... סמוך עלי..." לשמשוני קצת חרה לו שכל אחד מהם מנסה למשוך את כל השמירה אליו, ולהשאיר את השאר עם רגליים קרות.

אח"כ הגיעו השאלות היותר תכליתיות. כל גבאי בתורו אמר, שאל, הציע: "ר' מוטק'ה אם אתה רוצה שנתחיל להריץ את הקמת מבנה הישיבה, צריך ולהזדרז ולהעביר הנכס על שם העמותה. אח"כ יש לרוץ ולהוציא אישורי בנייה, ולפתוח כמה חסכוניות שלך כדי שתזכה בע"ה לחתוך את הסרט ולהנות מן המצוה בבריאות איתנה".

"עוד מעט, לא בוער, אולי בשבוע הבא", השיב מוטק'ה, "אני ברוך ה' בריא, מלאך המוות עדיין לא מעונין ביי".

כך חלפו להן שלוש שנים גדושות פנטסיה מצד הגבאים, שכל אחד מהם סובר שאוטוטו הנכסים והחסכוניות נרשמים ע"ש העמותה שלו כי "הרי חבל לפזר את הכסף, וסמוך עלי, נעשה הכל בשביל להנציח אותך".

הגיע זמנו ומלאך המוות ללא איתנות מוקדם הגיע בבוקר סתווי אחד ונטל את נשמתו של מוטק'ה. חמש שעות אח"כ הובל מוטק'ה ל"בית החיים" כשאחריו צועדים שופעי תקווה הגבאים ארציאלי מורוביץ ורודרמן.

בלוויה הם מילמלו תהלים, ומישיהו מהם אמר את המשנה המצמררת "מאין באת ולאן אתה הולך" אבל לאף אחד מהם לא היה אומץ להספיד, כי מה כבר יאמרו, הם לא בדיוק הכירו אותו. במשך כל מסע ההלוויה כל אחד מהם חלם, שעוד מעט תחשף הצוואה של מוטק'ה אשר תעביר את נכסיו וממונו לעמותה הנבחרת. ביציאה מבית הקברות ניצב לו גיף כחול נוצץ וחדש, ממנו ירד איש צעיר לבוש חליפה ועניבה. הוא פנה לגבאים בשאלה "אתם בוודאי שבים מההלוויה של הזקן מרדכי שמשוני ז"ל. נעים מאד שמי גדעון, אני נציג האפטרופוס של המדינה. בשבוע שעבר האיש מסר לנו מסמך שהוא מעביר את נכסיו וממונו למדינה, אתם מכירים אולי קרוב משפחה שלו?". הגבאים הנידו ראשיהם המומים ואמרו כזבים. מר גדעון אמר "תודה" עלה לגיף ודהר צפונה. הענן שהתאבק מצמיגי הרכב, כיסה את השלושה באבק מעצבן, ממש מעצבן. (קובי לוי)